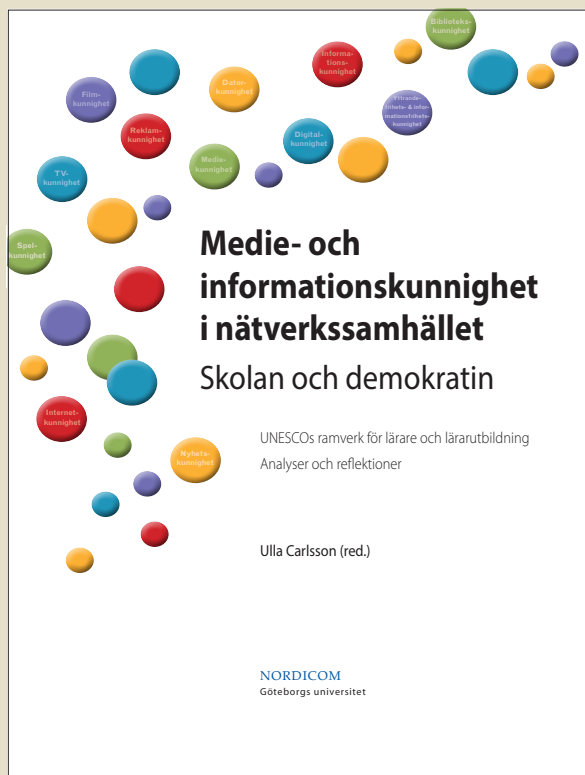

Medie- och informationskunnighet i skolan och lärarutbildningen

Två aktuella skrifter

2013

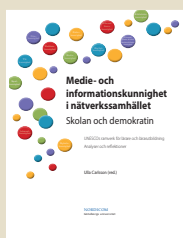
Var och en har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser.

Artikel 19 i FNs allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna

Yttrandefrihet och fria oberoende medier är en av demokratins grundpelare. Idag när vi kan leva våra liv både offline och online är det inte helt lätt att dra en klar linje mellan livet på nätet och det verkliga livet – mellan privat och offentligt. För att kunna förstå, värdera, använda och uttrycka sig via medier och andra informationskanaler behövs många olika kunskaper. Det handlar om medie- och informationskunnighet (MIK).

När Unesco 2011 presenterade ett genomarbetat ramverk för lärare och lärarutbildningar, *Media and Information Literacy Curriculum for Teachers*, väcktes tanken att utarbeta en svensk version i syfte att stärka kunskapen om medier och information utifrån ett medborgar- och demokratiperspektiv.

Ett samarbete etablerades mellan Nordicom, Svenska Unescorådet, Statens medieråd, Skolverket, Svenska Filminstitutet och Filmpedagogerna, vilket har resulterat i två publikationer:

Medie- och informationskunnighet i nätverkssamhället. Skolan och demokratin
Boken innehåller en svensk bearbetning av Unesco-dokumentets första del, 'Ramverk för läroplan och kompetens', och artiklar där forskare och praktiker utifrån sina specifika ämneskunskaper och erfarenheter presenterar analyser av och reflektioner om hur medie- och informationskunnigheten kan stärkas genom skolan.

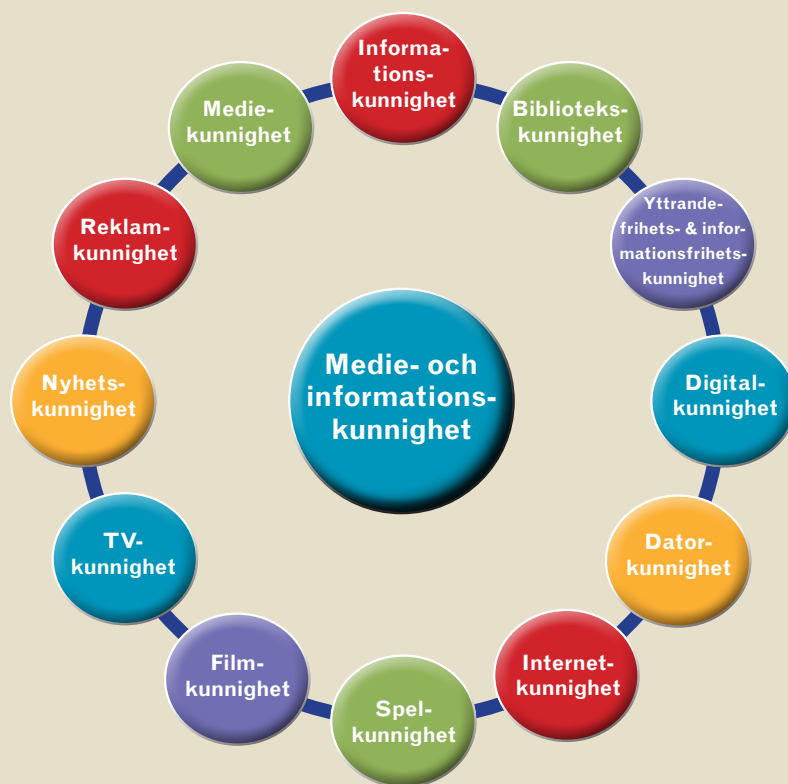

En direktöversättning av Unesco-dokumentet i sin helhet, *Medie- och informationskunnighet i skolan och lärarutbildningen. Ramverk och undervisningspraktiker*, publicerad på de webbplatser som projektets deltagare representerar – nordicom.gu.se/clearinghouse; unesco.se; statensmedierad.se; multimedia.skolverket.se; sfi.se/sv/filmiskolan; filmpedagogerna.se

MIK-ekologin

Det finns olika definitioner av och föreställningar om vad som innefattas i begreppet medie- och informationskunnighet. Oftast handlar det om färdigheter som bygger på kunskapssökande och förmåga att använda medier och informationskanaler på ett meningsfullt sätt – oavsett form och teknologi.

En rad begrepp florerar och debatten om vilket som är mest tillämpligt diskuteras intensivt från tid till annan. Begreppen tillämpas olika beroende på i vilket professionellt eller kulturellt sammanhang de används.

Unesco förordar användningen av samlingsbegreppet medie- och informationskunnighet (MIK) i syfte att harmonisera begrepp och bättre möta den samtida utvecklingen med konvergerande medie- och informationsplattformar.

Vad är det att vara medie- och informationskunnig?

Mediekunnighet betonar förmågan att förstå mediernas funktioner, värdera hur dessa funktioner utförs och att använda medier på ett klokt sätt – inte minst för att uttrycka sig själv genom ord och bild. Informationskunnighet understryker vikten av att ha tillgång till och förmåga att hantera och värdera information.

Medie- och informationskunnighet: önskvärda färdigheter

Mediekunnighet

Förstå mediernas roll och funktion i ett demokratiskt samhälle	Att veta vilka förutsättningar som krävs för att medier ska kunna uppfylla sina funktioner	Kunna kritiskt värdera medieinnehåll utifrån mediernas funktioner	Förmåga att använda medier för att kunna uttrycka sig och delta i den demokratiska processen	Använda färdigheter som krävs för att producera eget medieinnehåll
--	--	---	--	--

Informationskunnighet

Definiera och beskriva informationsbehov	Söka och använda information	Bedöma information	Sortera information	Använda information på ett etiskt hållbart sätt	Förmedla information	Använda IKT-färdigheter som krävs för att processa information
--	------------------------------	--------------------	---------------------	---	----------------------	--

Unescos MIK-ramverk är en modell avsedd att förse institutioner för lärarutbildningar i olika länder med ett ramverk för utformningen av egna program för utbildning av medie- och informationskunniga lärare. Det handlar om kärnkompetenser och färdigheter som relativt enkelt kan infogas i befintliga lärarutbildningar.

The International Clearinghouse on Children, Youth and Media

NORDICOM

Nordiskt Informationscenter för Medie- och Kommunikationsforskning

Göteborgs universitet

Box 713, SE 405 30 Göteborg, Sverige

www.nordicom.gu.se

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Statens medieråd

www.statensmedierad.se